

Reiseliv – en nøkkelnæring for arbeidsplasser, bolyst og verdiskaping

Reiselivet skaper jobber og gode og attraktive kommuner, og har fått økt betydning for folks sosiale liv og velvære. Er det én ting pandemien har vist oss så er det hvilken enorm betydning det lokale reiselivet og kulturtilbudet har for våre innbyggers trivsel, bolyst og verdiskaping. Hoteller, restauranter, uteliv, opplevelser og kultur er det som skaper puls både på små og store steder og vi vil nå bygge videre på de fantastiske mulighetene vår kommune har. Fremover skal vi legge til rette for at både innbyggere og besøkende kan møtes på både konferanser og festivaler, dra på restaurant, danse, oppleve, nyte og være sammen.

Skal reiselivet vokse, er det behov for gode og forutsigbare rammebetingelser både lokalt og nasjonalt. Vi vil aktivt søke dialog med næringen om hvordan vi best kan tilrettelegge for vekst i vår region, slik at reiselivet er bærekraftig både økonomisk, sosialt og miljømessig. Økt antall besøkende krever at vi samarbeider om bedre tilrettelegging der hvor folk ferdes, det er både i sentrum og kommunens naturområder. I områder hvor det er mye besøk, vil vi vurdere brukerfinansiering der tilreisende selv betaler for flere offentlige toaletter og renovasjon.

Det offentlige bør aktivt forenkle næringslivets kontakt med kommunen. Kommunen skal være en aktør som heier på reiselivet og som legger til rette for vekst. Derfor skal kommunale tilsyn følge opp veiledningsplikten og de som har vist at de opptre i tråd med lovverket skal bli kontrollert sjeldnere. Alle søknader bør være mulig å levere digitalt, og vi vil aktivt samarbeide med andre myndigheter for å sørge for at næringslivet bare trenger å rapportere samme informasjon til det offentlige én gang.

Vi ønsker at kommunen skal være offensiv og ønsker å gjøre lokale forsøk med løsninger som vil gjøre hverdagen enklere for reiselivsbedriftene, for eksempel rett til å si nei til kontanter eller fleksible arbeidstidsordninger innen reiselivet. Å legge til rette for reiselivet, handler også om å ikke konkurrere med de viktige reiselivsbedriftene våre. Derfor er vi imot at kommunen skal drive cafeer, campingplasser, bobilparkering og liknende. Der vi ønsker slik drift på kommunal eiendom, skal driften settes ut til private drivere.

At hele vår region har god mobildekning og trådløse nettverk, er avgjørende for at de besøkende har en positiv opplevelse når de er her, at de kommer igjen og at deres venner også får lyst til å besøke oss. Vår kommune skal ikke bare være attraktiv å besøke, men også attraktiv å bo i. For å oppnå denne harmonien er det viktig at vi som kommune jobber aktivt med å håndheve regelverket tilknyttet boligutleie. Dette innebærer krav til omregulering fra bolig til næring om flere leiligheter brukes til kommersielt korttidsutleieformål (i tråd med skattemyndighetens definisjon), samt håndheve krav til brannsikkerhet.

For å gi reiselivet best mulig vilkår i vår kommune, vil vi:

- Aktivt samarbeide med reiselivsnæringen for å legge til rette for at reiselivet kan vokse i vår region, og særlig jobbe for å utvikle aktiviteten i skuldersongene.
- Opprette dialogforum mellom næringsliv, reiselivsaktører, lokalbefolkning og politikere i forkant og etterkant av høysesongene for reiseliv
- Legge til rette for utslippsfrie og/eller kollektivbaserte reiselivsopplevelser i vår region
- Sørge for at kommunale tilsyn opprettholder sin veiledningsplikt.

- At tilsynsutøvelsen er risikobasert og at de som har vist seg tilliten verdig, får mindre kontroller.
- Redusere og på sikt fjerne eiendomsskatten på reiselivet/næringseiendom.
- Aktivt søke å innvilge fritak for eiendomsskatt til bygninger av historisk verdi som etter kulturminneloven er fredet.
- Ha et samarbeidsprosjekt mellom utelivsnæringen, politi og kommune for sikre et godt uteliv for alle.
- Kommunen må benytte seg av muligheten til å videreføre salgs- og skjenkebevillinger uten krav om ny bevilling.
- Innføre mer fleksible skjenketider i kommunen så lenge det ikke er til vesentlig sjenanse for beboere
- Søke staten om å få drive forsøk med fleksible turnusordninger innen reiselivet.
- Søke staten om tillatelse til å ha en kommunal forsøksordning hvor bedriftene kan velge å si nei til kontanter.
- Håndheve regelverket tilknyttet boligutleie når det gjelder regulering av boligformål og krav til brannsikkerhet.
- Holde kontroll med korttidsleiemarkedet slik at innbyggere ikke opplever sjenanse og uregulert overnattingsvirksomhet i nabolaget sitt
- Gjennomføre en tåleevneanalyse av kommunens mest besøkte destinasjoner og sette et tak på antall cruiseturister der det er relevant
- Etablere brukerbetalte toaletter, også ved naturattraksjoner, på steder som har mange besøkende.
- Tilrettelegge for nok P-plasser og benytte brukerbetaling slik at flere besøkende ikke betyr problemer for de lokale.
- Legge til rette for utvikling og vedlikehold av sykkeløyper, vandrestier og skiløyper.
- Følge retningslinjene i Statens Vegvesens nye veileder om enklere skilting for reiselivsbedrifter.
- Sette ut driften av reiselivsvirksomhet på kommunal eiendom til private drivere.

Kompetanse og rekruttering

Reiselivet sysselsetter flere og flere, og er for mange av vår kommunes unge inngangsporten til arbeidslivet. Både for verdiskapingen og for den enkeltes mulighet til arbeid og utvikling er det avgjørende å sikre rekrutteringen til reiselivet. I likhet med næringslivet ellers, mangler fortsatt en rekke reiselivsbedrifter personell. Det er viktig å tydeliggjøre viktigheten av og mulighetene reiselivet i regionen – for både unge og voksne. Tidlig innsats i skolen er viktig, og derfor ønsker vi at reiselivskommunene tar initiativ til at alle ungdomsskoleelevene får tilbud om valgfaget reiseliv. Samtidig må skolen satse på de praktiske fagene, og spesielt mat og helse, som kan være en god rekrutteringsarena til mat- og måltidsbransjen. Til det trengs det karriereveiledere som gir et nyansert bilde av mulighetene næringen gir. Det er også viktig at regionene ivaretar de voksne målgruppene og bedriftene som enten ønsker å formalisere sin kompetanse (eksempelvis fagbrev på jobb eller fagskoleutdanning) eller få faglig påfyll gjennom bedriftsintern opplæring. Livslang lærling vil stå sentralt i reiselivet i årene fremover, og vi håper regionen vil legge til rette for dette.

For å bedre rekrutteringen til reiselivet, vil vi:

- Styrke rådgivningstjenesten og karriereveiledningen slik at barn og ungdom får god og balansert kunnskap om yrkesfagene – herunder mulighetene for videreutdanning og karriere.
- Sikre at det er gode samarbeidskonstellasjoner mellom alle ungdomsskoler og næringslivet.
- Praktiske fag, som mat og helse, må prioriteres slik at faglærere får mulighet for videreutdanning og kursing.
- Ta initiativ til at skoler i spesielt reiselivsvennlige kommuner tilbyr valgfaget *reiseliv* i ungdomsskolen. Skoler som ønsker å satse på dette, bør tilgodeses ekstra økonomiske ressurser for gjennomføring.